

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

MÜDEK ve AKREDİTASYON

Engin ARIKAN
Yönetim Kurul Üyesi (Sayman)

Dr. Yavuz ERÇİL
Genel Sekreter

Serhan BAŞER
Akreditasyon Yöneticisi

37. Mühendislik Fakülteleri Dekanlar Konseyi Toplantısı
İstanbul Rumeli Üniversitesi
03.05.2019, Silivri, İstanbul

Sunumun İçeriđi

- Kısaca MÜDEK
- Temel Özellikleri
- MÜDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Etkinlikleri
- Program Değerlendirme Ölçütleri
- Akreditasyon: Kurumsal-Program

Kısaca MÜDEK

- **MÜDEK'in Amacı***: Farklı disiplinlerdeki mühendislik eğitim programları için, **bilgilendirme, değerlendirme** ve **akreditasyon** çalışmaları yaparak, **(Türkiye'de)** mühendislik eğitiminin **kalitesinin yükseltilmesine katkıda** bulunmak,
Böylece, güncel ve gelişmekte olan teknolojileri kavrayan, **daha iyi eğitilmiş ve daha nitelikli mühendisler yetiştirilmesini** ve bu yolla **toplumun refahının ileri götürülmesini** sağlamaktır.

* MÜDEK Dernek Tüzüğü Madde 2 : Derneğin Amacı ve Faaliyet Alanları

- **Amaç Dışında Kalan Konular:**
 - Kurumsal Değerlendirme veya Kurumsal Akreditasyon,
 - Mezun Mühendis Yetkinliği,
 - Profesyonel Mühendis Yeterlik ve Sertifikasyonu,
 - Programları Sıralama veya Derecelendirme,
 - Diploma tanınırlığı (veya akreditasyonu)

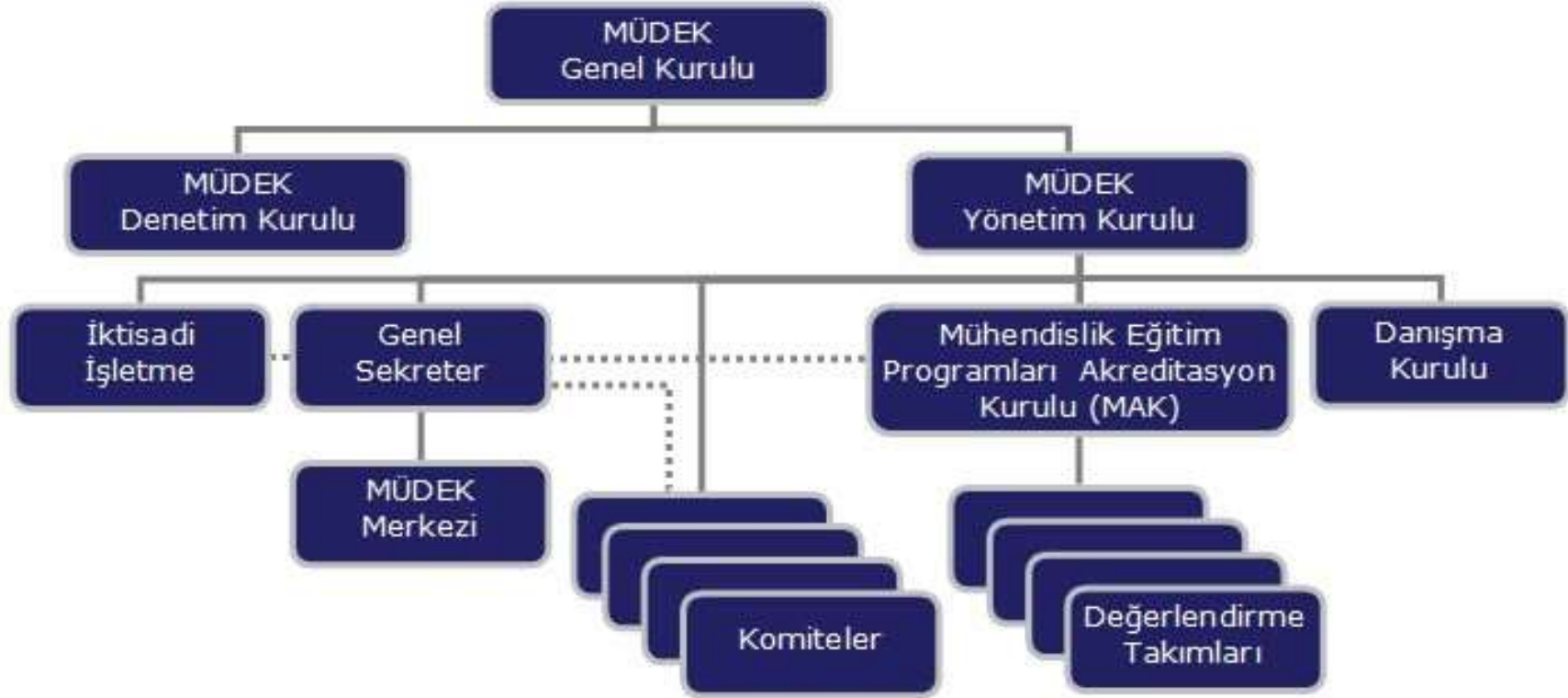
Kısaca MÜDEK

- Kuruluş yılı: 2002 (MDK tarafından bir sivil toplum platformu olarak)
- Akreditasyon çalışmalarının başlangıcı: 2003
- Bağımsız sivil toplum kuruluşu (2007 yılından beri dernek)
- Gönüllüler tarafından kuruldu, işletiliyor.
- **Türkiye ve KKTC**'de YÖK tarafından kabul edilmiş ve **YÖK tarafından diğer ülkelerde kurulan özel statülü devlet üniversitelerinin** mühendislik eğitim programlarını değerlendirerek akreditasyon veriyor.
- Ulusal ve uluslararası düzeyde tanınırlığı var:
 - YÖK ve YÖKAK tarafından yetkilendirilme ve yetki süresi uzatma (2007-2013, 2013-2018, 2018-2023).
 - European Network for Accreditation of Engineering Education (ENAE) tarafından **EUR-ACE (Bachelor) Etiket**i verme için yetkilendirilme ve yetki süresi uzatma (2009-2013, 2013-2019)
 - International Engineering Alliance (IEA)/**Washington Accord (WA)** Tam İmzacı Üye (Full Signatory) olma ve üye süre uzatımı verilmesi (2011-2017, 2017-2023).

MÜDEK: Temel Özellikleri

- Mali ve idari olarak **bağımsız bir dernektir.**
- Üye ve yönetim yapısında akademi ve sanayi dengesi gözetilir.
- Ofis yönetimi dışındaki tüm faaliyetleri **gönüllüler** yürütür.
- **Akreditasyon sürecinin** tüm evrelerini Mühendislik Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu (**MAK**) yönetir.
- **Akreditasyon kararlarında MÜDEK - MAK son yetkilidir.**
- Etkinlikleri:
 - Mühendislik lisans programlarının değerlendirilmesi ve akreditasyonu
 - Değerlendiricilerin seçimi ve eğitimi
 - Kurumların program değerlendirilmesi konusunda bilgilendirilmesi ve eğitimi
 - Akreditasyon süreçleri ve değerlendirme ölçütleri sürekli iyileştirme çalışmaları

MÜDEK: Dernek Yapılanması

MÜDEK Program Değerlendirme ve Akreditasyon Etkinlikleri Özeti

	2003-2018 toplam	2018-2019 devam eden	2019-2020 planlanan
Programları değerlendirilen üniversiteler	52	34	36 {8}
Farklı disiplinler	27	21	21
Toplam program değerlendirmeleri	928 (419) ⁽¹⁾	128 (63)	151 (24) {76}
Akreditasyon verilen/uzatılan programlar ⁽²⁾	269 [43] ⁽³⁾		

(1) Bazı programlar birden fazla kez değerlendirildi

(2) 01 Ekim 2018 itibarıyla

(3) 21.01.2009 tarihinden sonra akredite edilmiş/akreditasyonu yenilenmiş programlara EUR-ACE Etiketleri verilmiştir. 15.06.2011 tarihinden sonra akredite edilmiş/akreditasyonu yenilenmiş programlar WA kapsamında tanınmaktadır.

() ara değerlendirmeler

[] kısa süreli

{ } İlk kez başvurular

MÜDEK Değerlendirme ve Akreditasyon Sürecinin Temel Özellikleri

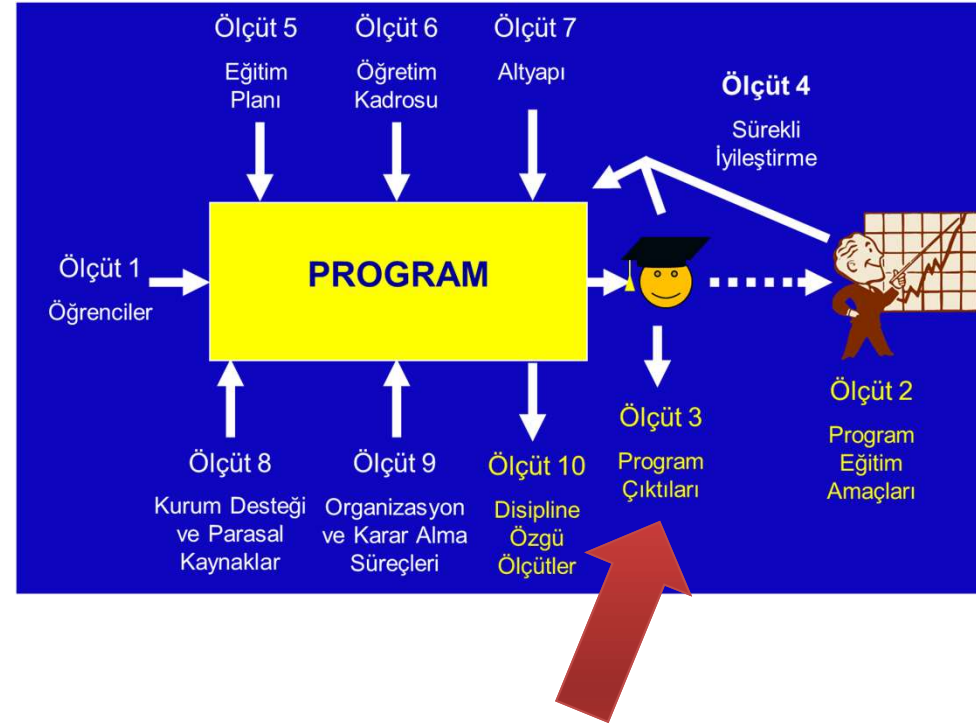
- MÜDEK, Üniversite, Fakülte ya da Bölümleri değil, **mühendislik lisans ve yüksek lisans eğitim programlarını** değerlendirerek, programlara akreditasyon veriyor.
- Sıralama yapmıyor, programları önceden tanımlanmış ve web sitesinde (www.mudek.org.tr) yayımlanmış **Değerlendirme Ölçütlerine** ve **Değerlendirme Süreçlerine** göre değerlendiriyor..
- **Program Çıktılarına (Mezun Kazanımlarına)** dayalı bir değerlendirme süreci uyguluyor.
- Değerlendirme ölçütlerini sağlayan programlara **belirli süre için geçerli akreditasyon** veriliyor.
- Kurumlar, programlarının değerlendirilmesi için MÜDEK'e **gönüllü olarak başvurmaları gerekiyor.**

MÜDEK Değerlendirme Ölçütleri

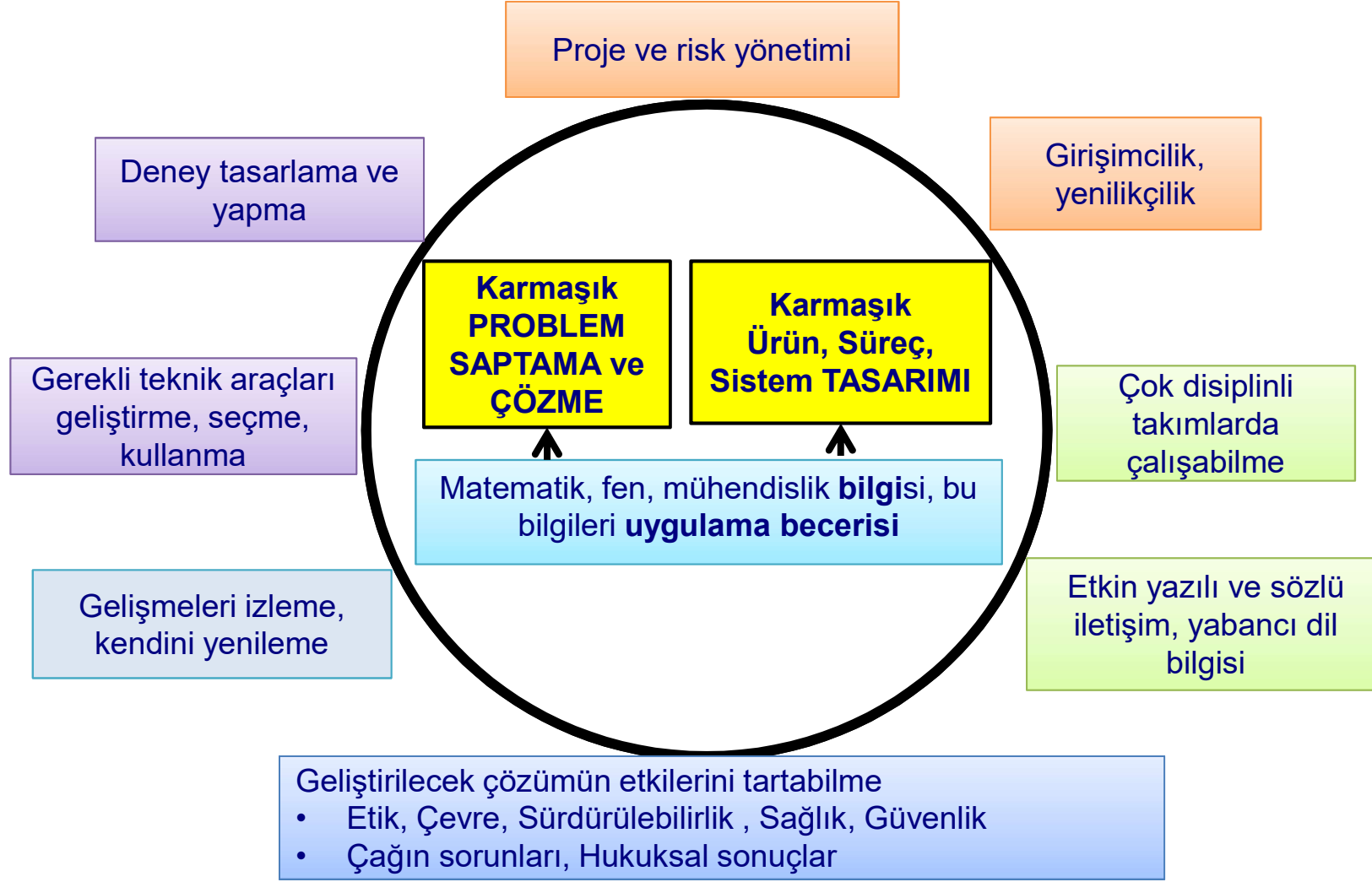
- MÜDEK **Mühendislik Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri** aşağıdaki ulusal ve uluslararası standartları karşılamaktadır:
 - Türkiye Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi (TYYÇ) Mühendislik Temel Alanı Lisans Yeterlikleri (akademik ağırlıklı)
 - ENAEE tarafından yayımlanan EUR-ACE Çerçeve standartları (Lisans seviyesi)
 - IEA/Washington Accord (WA) kapsamında belirlenmiş olan mezun nitelikleri (WA Graduate Attributes)
- MÜDEK **Mühendislik Yüksek Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri** aşağıdaki ulusal ve uluslararası standartları karşılamaktadır:
 - Türkiye Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi (TYYÇ) Mühendislik Temel Alanı Yüksek Lisans Yeterlikleri
 - ENAEE tarafından yayımlanan EUR-ACE Çerçeve standartları (Yüksek Lisans seviyesi)

MÜDEK Lisans Programları Değerlendirme Ölçütleri

1. Öğrenciler
2. Program Eğitim Amaçları
3. Program Çıktıları
4. Sürekli İyileştirme
5. Eğitim Planı
6. Öğretim Kadrosu
7. Altyapı
8. Kurum Desteği ve Parasal Kaynaklar
9. Organizasyon ve Karar Alma Süreçleri
10. Disipline Özgü Ölçütler

MÜDEK Program Çıktıları

Değerlendirme Süreci

Akreditasyon Kararları

Akreditasyon Kararlarına Neden olan Değerlendirmeler

Akreditasyon: Tanım

- **Kalite Güvencesi:** Bir kalite sisteminde uygulanan planlı ve sistematik faaliyetler. ... Gerçekleştirilen sistematik ölçümler, belli bir standartla kıyaslama ve süreç izleme ile birlikte, bunlarla ilişkili olan ve hataları önlemek amaçlı oluşturulan bir geri besleme çevrimi. (*)
- **Akreditasyon:** Bir kurumun, hizmetin veya bireyin, ihtiyaç duyulan bir hizmeti veya operasyonu sunabilmesi için onun olanaklarının, kapasitesinin, tarafsızlığının, yetkinliğinin ve tutarlılığının, tanınırlığı olan bir ajans tarafından belgelenmesi. (*)
- **Eğitim Akreditasyonu:** Bir eğitim kurumu veya programının hizmet ve operasyonlarının, geçerli standartlara (ölçütlere) uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla dış bir ajans tarafından değerlendirildiği bir tür kalite güvence sürecidir.

(*) ASQ (American Society for Quality) tanımları

Kurumsal Akreditasyon/Değerlendirme

- Kullanılan Standartlar/Ölçütler:
 - Misyon ve Amaçlar
 - Planlama ve Değerlendirme
 - İdari Yapı ve Yönetim
 - Akademik Program
 - Öğretim Kadrosu
 - Öğrenciler
 - Bilgi Kaynakları
 - Fiziksel ve Teknolojik Altyapı
 - Finans Kaynakları
 - Kamuya Açıklık
 - Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri (*Varsa!*)
 - İlişkilerde Etik ve Bütünsel Tutarlılık

MÜDEK Görüşü*

Kurumsal ve Program Değerlendirmeleri

YÖKAK'ın hayata geçirdiği **kurumsal dış değerlendirme** programı yüksek öğretime şu iki önemli katkıyı yapmaktadır:

- i) Yükseköğretim Kurumları kendi iç değerlendirmelerini yapmaya teşvik etmek ve kurumları buna zorlamak.
- ii) Kurumların yaptıkları tüm faaliyetlerle ilgili olarak YÖKAK değerlendirme takımlarından, yani dışarıdan, bir görüş almalarını sağlamak.

.....

MÜDEK görüşü, YÖKAK'ın kurumsal dış değerlendirme programının yukardaki iki madde kapsamında yararlı olduğu yönündedir.

*24.12.2018 tarihinde YÖKAK'tan gelen istek üzerine gönderilen «Kurumsal ve Program Değerlendirmeleri Konularında Öne Çıkan Bazı Görüşler» yazısı

MÜDEK Görüşü*

Kurumsal ve Program Değerlendirmeleri

Eğitim **programı değerlendirmeleri** genellikle "akreditasyon" olarak, yani **bir belgeye dayalı, geçerlilik süresi olan ve kalite güvencesi olarak algılanabilecek bir değerlendirme olarak, önceden belirlenmiş olan standartlara göre, yapılmaktadır.**

Bu değerlendirmeler de şu iki amacı sağlamaya yöneliktir:

- i) Programın sistematik olarak sürekli iyileştirmesi için kendi kendisini tanımasına fırsat vermek,
- ii) Programın, ait olduğu disiplinin içinden gelen ve programın mesleki gereklerini bilen kişilerden oluşan bir takım tarafından değerlendirilmesiyle, bir dış görüş almasını sağlamak.

Bu şekilde program, paydaşları olan kesimlere en önemli çıktısı olan **mezunlarının belli minimumları sağladığının güvencesini** verebilmektedir.

Programı değerlendiren takımların oluşumunda "akran değerlendirmesi" bileşeninin bulunması ise program akreditasyonu için olmazsa olmaz bir özelliktir.

*24.12.2018 tarihinde YÖKAK'tan gelen istek üzerine gönderilen «Kurumsal ve Program Değerlendirmeleri Konularında Öne Çıkan Bazı Görüşler» yazısı

Değerlendirme/Akreditasyon

Kurumsal ↔ Program

Farklar	Değerlendirme Kapsamı	Odaklanılan Özellikler	Ayrıntı Düzeyi	Kuruma Yararı	Giren Öğrenciye Yararı	Çıkan Öğrenciye Yararı
Kurumsal	Bütünsel (Rektör Perspektifi)	Girdiler (Stratejik Plan)	Ana Hat	Eşgüdüm	Ortam Kalitesine Güven	Kurumsal Kimlik
Program	Bilimsel Alan (Bölüm Başkanı Perspektifi)	Çıktılar (Bilgi, beceri)	Detay	Mezun Nitelikleri	Eğitimde Kalite Düzeyine Güven	Profesyonel Hayat için Referans

Her iki değerlendirmede ortak olan konular:

Öğretim Kadrosu
Öğrenciler
Bilgi Kaynakları
Fiziksel ve Teknolojik Altyapı
Karar Alma Süreçleri

Fark	
Kurumsal	Tüm Kurumda
Program	Programı İlgilendirdiği Kadarıyla

MÜDEK

İyileştirmeye Açık Alanlar

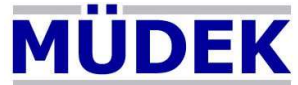
- Değerlendirme Ölçütlerini esas alarak program değerlendirmelerinde tutarlılığı sağlamak
- Program değerlendirici havuzunu genişletmek
- Deneyimli değerlendiricilerin belli süre sonra tekrar eğitimi
- MÜDEK'in ve program akreditasyonunun yararlarını dış paydaşlara somut verilere dayanarak tanıtmak

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Engineering Programs

Teşekkürler

MÜDEK
Zincirli dere Caddesi No. 86
Meriçoğlu Plaza Kat:1 Daire:4 Esentepe, Şişli, 34394 İstanbul
Telefon: (0212) 211-0281, (0212) 211-0282
Faks: (0212) 211-0289
E-Posta: infos@mudek.org.tr
<http://www.mudek.org.tr/>

MÜDEK Görüşü*

Kurumsal-Program Değerlendirmeleri

Program akreditasyonunu teşvik için yapabilecekler şu şekilde özetleniyor:

- 1) YÖKAK, program değerlendirme ve akreditasyonunu teşvik için çeşitli disiplinlerdeki meslek örgütleriyle, değerlendirme ve akreditasyon konularının tanıtımı amacıyla, ilişki ve iletişim kanalları kurabilir. (YÖK ve meslek örgütleri arasında çeşitli nedenlerle bir türlü kurulamayan diyalogu YÖKAK eğitim programlarının kalitesi köprüsüyle çok daha rahat kurabilir.)
- 2) Program akreditasyonlarını bütçelendirmede devlet üniversitelerinde yaşanan zorlukların çözülmesinde YÖKAK yardımcı olabilir. (Burada kastedilen parasal destekten çok bütçelendirmedeki sorunların çözülmesine yardımdır.)
- 3) Fakülte dekanları düzlemindeki oluşumların (Mühendislikteki MDK gibi) en ihtiyaç duyduğu destek, toplantılar için gerek duyduğu, finansman olarak gözükmektedir. YÖKAK bu konuda yaratıcı çözümler bulabilir.⁽⁷⁾
- 4) Kurumları program akreditasyonuna özendirmenin en önemli aracı, program akreditasyonunun somut yararlarını onlara göstermektir. Bu YÖKAK ana komisyonlarından birisi olan "Tanıtım ve Paydaş İlişkileri" komisyonunun konusu olabilir mi? YÖKAK şu anda topladığı verilerle Kurumsal Dış Değerlendirme konusunda yaptığı istatistiksel analizi, bir adım öteye götürerek "program (ve kurum) değerlendirmelerinin somut sonuçları'nın hangi göstergelerle ve hangi verilerle ölçülebileceği" konusunda bir çalışma başlatabilir. TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) içinde de bu konuda işbirliği yapılabilecek birimlerle irtibata geçilebilir.

*24.12.2018 tarihinde istek üzerine YÖKAK'a gönderilen «Kurumsal ve Program Değerlendirmeleri Konularında Öne Çıkan Bazı

Görüşler» yazısı